

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudců JUDr. Hany Pipkové a Mgr. Jany Jurečkové v právní věci

žalobce

S. S. M.

státní příslušnost Nigérie

proti

žalovanému

Ministerstvo vnitra

Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců
se sídlem Praha 4, nám. Hrdinů 1634/3

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 10. 2015, č. j. MV-116547-3/SO-2015

T a k t o:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá práva na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Žalobce se včas podanou žalobou dne 9. 11. 2015 domáhal u Městského soudu v Praze zrušení rozhodnutí Ministerstva vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, ze dne 13. 10. 2015, č. j. MV-116547-3/SO-2015, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, Odbor azylové a migrační politiky, ze dne 10. 3. 2015, č. j. OAM-404-75/PP-2011, jímž byla z důvodu nesplnění podmínek podle § 87b v návaznosti na § 15a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, předpisů, (dále „zákon o pobytu cizinců“), zamítnuta jeho žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky.
2. Dne 7. 1. 2011 podal pan M. A., státní příslušnost Nigérie, žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu podle § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců za účelem sloučení rodiny, přičemž řízení o této žádosti bylo usnesením ze dne 4. 5. 2011, č. j. OAM-404-11/PP-2011, přerušeno do pravomocného rozhodnutí ve věci řízení o udělení azylu.
3. Pravomocným usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. května 2011, č. j. 61 Az 60/2008-66, bylo zastaveno řízení o kasační stížnosti žalobce A. M., proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 1. října 2010, č. j. 61 Az 60/2008-30.
4. Správní orgán prvního stupně poté pokračoval ve správním řízení o žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky a činil příslušné úkony. Po zahájení řízení o správním vyhoštění bylo řízení o této žádosti opět přerušeno.
5. Dne 22. 2. 2012 v 10:00 hod. byl žalobce předán podle readmisní dohody německými policejními orgány zpět do České republiky, když dne 21. 2. 2012 byl v rámci policejní kontroly v linkovém autobusu „StudentAgency“ zajištěn s padělaným nigerijským pasem. Německé orgány zjistily, že cestovní pas je pozměněn, a u cizince našli rodný list na jméno M. S. S., a žádost o vydání nového cestovního pasu znějící na totéž jméno. S cizincem bylo dne 22. 2. 2012 zahájeno správní řízení o správním vyhoštění podle § 119 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců.
6. Dne 16. 11. 2012 vydala Policie ČR, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, odbor cizinecké policie, rozhodnutí o správním vyhoštění cizince M. S. S. č. j. KRPU-44823-80/ČJ-2012-040022-RD-SV, přičemž doba, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území byla stanovena na tři roky. Následně bylo toto rozhodnutí zrušeno rozhodnutím Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie, ze dne 15. 7. 2013, č. j. CPR-211/ČJ-2013-930310-V243, a řízení zastaveno.
7. Poté pokračoval správní orgán prvního stupně ve správním řízení o žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky a činil příslušné úkony. Dne 30. 4. 2014 vyzval žadatele k odstranění vad žádosti a doplnění potřebných dokladů.
8. Rozhodnutím Ministerstva vnitra, Odbor azylové a migrační politiky, ze dne 10. 3. 2015, č. j. OAM-404-75/PP-2011, byla žádost o povolení k přechodnému pobytu z důvodu nesplnění podmínek podle § 87b v návaznosti na § 15a zákona o pobytu cizinců zamítnuta. V odůvodnění správní orgán uvedl, že předložený oddací list nemůže být akceptován jako

doklad prokazující, že žadatel je rodinným příslušníkem občana Evropské unie ve smyslu § 15a odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Paní E. K. v čestném prohlášení ze dne 27. 5. 2014 uvedla, že pokud by její manželství s žadatelem nevzniklo platným způsobem, pak považuje jejich vztah za vztah obdobný vztahu rodinných příslušníků podle § 15a odst. 3 písm. b) zákon o pobytu cizinců. Z prohlášení Magistrátu města Karlovy Vary vyplynulo, že manželství účastníků by bylo prohlášeno za neplatné, pouze pokud by toto manželství neuzavíral žadatel, ale jiná osoba za žadatele se vydávající, pak by mohl soud toto manželství prohlásit za neplatné z důvodu omylu týkajícího se totožnosti jednoho ze snoubenců, ovšem pouze na návrh jednoho z manželů. K uzavření manželství tedy došlo, manželství i nadále trvá. Povinností žadatele tedy je uvést do souladu informace o své skutečné identitě s údaji uvedenými v matričním dokladu a hodnověrně prokázat svoji pravou identitu. Požádat o vydání nového oddacího listu a opravu příslušných údajů ke své osobě, což však žadatel neučinil ani po výzvě správního orgánu.

9. Žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí podal odvolání, které Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, zamítlo žalobou napadeným rozhodnutím.
10. Žalovaný správní orgán v odůvodnění svého rozhodnutí ze dne 13. 10. 2015 především setrval na závěrech správního orgánu prvního stupně, když žadatel vystupoval pod jinou identitou jako M. A. Pod touto identitou uzavřel manželství, podal žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky, přičemž předkládal českým správním orgánům pozměněný cestovní pas. Správní orgán ho vyzval dne 30. 4. 2014 ve lhůtě třiceti dnů předložit doklad prokazující, že je rodinným příslušníkem občana České republiky, což však neučinil. Tato výzva mu byla doručena 10. 5. 2014 a E. K. dne 15. 5. 2014. Dne 28. 4. 2015 bylo správnímu orgánu doručeno oznámení od žadatele a E. K., že podali u Obvodního soudu pro Prahu 10 návrh na rozvod manželství, a že již spolu nesdílejí společnou domácnost.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

11. Žalobce se svým podáním domáhal zrušení rozhodnutí Ministerstva vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, ze dne 13. 10. 2015, č. j. MV-116547-3/SO-2015.
12. Žalobce namítal, že byl napadeným rozhodnutím zkrácen na svých právech, namítal jeho nezákonnost.
13. Žalobce namítal porušení základních zásad správního řízení uvedených v § 2 odst. 1, 3 a 4 a § 3 správního řádu, neboť nepostupoval v souladu se zákony a ostatními předpisy a nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti.
14. Žalobce namítal porušení § 4 odst. 1, neboť žalovaný mu nevycházel vstříc.
15. Žalobce namítal porušení § 6 odst. 1 správního řádu, neboť žalovaný nevyřizoval věc bez zbytečných průtahů a rozhodnutí vydal až v okamžiku, kdy bylo jeho manželství s občankou Evropské unie rozvedeno.
16. Žalobce namítal porušení § 50 odst. 4 správního řádu, když žalovaný neměl přihlédnout pečlivě ke všemu, co vyšlo najevo.

17. Žalobce namítal, že žalovaný neposuzoval přiměřenost dopadu svého rozhodnutí podle § 174a zákona o pobytu cizinců, a nezohlednil dopad na jeho soukromého a rodinného života.
18. Žalovaný správní orgán ve svých vyjádřeních ze dne 26. 11. 2015 a 4. 12. 2015 navrhl žalobu zamítnout jako nedůvodnou. Poukázal na skutečnost, že dne 3. 6. 2014 správní orgán prvního stupně obdržel čestné prohlášení paní E. K., že pokud by bylo shledáno, že manželství mezi ní a panem M. platně nevzniklo, nechť je žádost o povolení k přechodnému pobytu posuzována podle § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců, jelikož žijí rodinným životem ve společné domácnosti. Dne 28. 4. 2015 tentýž orgán obdržel sdělení od žadatele a paní E. K., že podali k Obvodnímu soudu pro Prahu 10 návrh na rozvod manželství, a že již nesdílejí společnou domácnost.
19. Městský soud v Praze ve věci rozhodl bez jednání, neboť ani žalobce, a ani žalovaný se k výzvě soudu podle § 51 odst. 1 soudního řádu správního nevyjádřili.

III.

Posouzení žaloby

20. Městský soud v Praze posoudil napadené rozhodnutí podle § 75 soudního řádu správního, a to v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů, jakož i řízení, které mu předcházelo, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
21. Ze správního spisu soud ověřil rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, ze dne 11. 8. 2008, č. j. CPR-7592-1/ČJ-2008-9CPR-V221, kterým bylo zamítnuto odvolání A. M., nar. ..., proti rozhodnutí Policie ČR – Oblastní ředitelství služba cizinecké policie Ostrava, ICP Mosty u Jablunkova, ze dne 28. 4. 2008, č. j. CPOV-5266-11/ČJ-2008-64PV-SV, jemuž bylo podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 1, 2 zákona o pobytu cizinců uloženo správní vyhoštění, přičemž doba, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území byla stanovena na jeden rok. Rozhodnutím Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, ze dne 22. 9. 2011, č. j. CPR-8847-8/ČJ-2011-9CPR-V217, byla platnost rozhodnutí o správním vyhoštění zrušena v řízení o novém posouzení věci.
22. Z kopií dokumentů ze sbírky listin manželství Magistrátu města Karlovy Vary soud zjistil, že dne 18. 12. 2010 v Karlových Varech uzavřeli manželství A. M., a E. K. Před uzavřením manželství předložili mj. Potvrzení o právní způsobilosti uzavřít manželství vystavený velvyslanectvím Nigérie ve Varšavě pro A. M.; Státní rodný list pro A. M., v němž se mj. uvádí, že ke dni, kdy se narodil, nebyla v Nigérii ještě zahájena povinná registrace narození a úmrtí obyvatel, a proto byl rodný list vydán na základě přísedního prohlášení učiněného v registračním odd. Vrchního soudu v Beninu dne 7. 8. 2009 obou rodičů.

23. Z oddacího listu vystaveného matričním úřadem v Karlových Varech soud ověřil, že dne ... v Karlových Varech uzavřeli manželství A. M., rodiče S. M. a A. M., roz. S., a E. K., rodiče V. K. a E. K., roz. S.
24. Ze správního spisu soud zjistil, že dne 19. 5. 2014 vydalo Ministerstva vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, opatření proti nečinnosti, č. j. MV-65693-2/SO-2014, jímž bylo přikázáno správnímu orgánu prvního stupně ve věci rozhodnout ve lhůtě 60 dnů ode dne, kdy skončilo přerušení řízení. Dne 5. 9. 2014 bylo vydáno opakované opatření proti nečinnosti, č. j. MV-65693-4/SO-2014, jímž bylo přikázáno správnímu orgánu prvního stupně ve věci rozhodnout ve lhůtě 10 dnů ode dne doručení opatření.
25. Pokud žalobce namítal nečinnost žalovaného, musel soud tuto námitku odmítnout jako nepatřičnou. Žalobce měl totiž dostatek možností podat samostatnou žalobu na ochranu proti nečinnosti správního orgánu. Takto uplatněná námitka v řízení proti rozhodnutí je podaná zjevně opožděně.
26. *Podle § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců rodinný příslušník občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie a hodlá na území pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce¹³ společně s občanem Evropské unie, je povinen požádat ministerstvo o povolení k přechodnému pobytu. Žádost je povinen podat ve lhůtě do 3 měsíců ode dne vstupu na území.*
27. Podle rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 25. dubna 2017, č. j. 57 A 16/2016 – 64, obecně se na hodnocení dopadů rozhodnutí do rodinného a soukromého života cizince pro případ neudělení povolení k pobytu nekladou tak vysoké nároky jako při rozhodování o jeho zrušení.
28. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. prosince 2016, č. j. 1 Azs 273/2016-29, spojení „žil s občanem Evropské unie ve společné domácnosti“ obsažené v § 15a odst. 3 písm. a) bodu 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 17. 12. 2015, je nutno vykládat tak, že musí jít o společné soužití s občanem EU, které bezprostředně předchází vstupu cizince (rodinného příslušníka) na území členského státu EU.
29. *Podle § 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců na zamítnutí žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu se důvody podle § 87d odst. 1 vztahují obdobně. Ministerstvo žádost dále zamítne, jestliže žadatel se dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství,*
30. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. srpna 2012, č. j. 5 As 104/2011-102, Účelovost uzavření manželství ve smyslu § 87e odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, je třeba posuzovat po celou dobu správního řízení, a to až do rozhodnutí odvolacího orgánu. Pokud je v řízení před správními orgány prokázáno, že manželství plní svou funkci, není možné takové manželství považovat za účelově uzavřené, a to ani, když tomu tak od jeho úplného počátku nebylo.
31. Podle rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 9. června 2016, č. j. 46 A 2/2015-46:

I. Pro zamítnutí žádosti podle § 87e odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, musí správní orgán v řízení prokázat přímý úmysl cizince získat pobytové oprávnění předstíráním skutkových okolností, s nimiž zákon o pobytu cizinců na území České republiky spojuje možnost získání pobytového oprávnění, v situaci, kdy skutečný skutkový stav, jenž je takto zastírán či zkreslován, udělení pobytového oprávnění v principu vylučuje, a současně prokázat, že si je cizinec umělé povahy takových okolností vědom.

II. Zamítnutí žádosti podle § 87e odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, pro obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území nelze opírat jen o podání účelové žádosti, jehož se cizinec dopustil v minulosti v jiném řízení. Toto rozhodnutí musí vycházet především z okolností, jichž se cizinec s vědomím jejich zkreslení či nepravdivosti dovolává v aktuálním řízení.

32. Městský soud v Praze se zabýval nejprve žalobcovými námitkami týkajícími se porušení procesních předpisů, a musel je odmítnout jako neodůvodněné. Žalobce totiž ve svém podání ocitoval řadu ustanovení správního řádu, aniž by konkrétně uvedl, v čem vlastně žalovaný, potažmo správní orgán prvního stupně pochybil.
33. *Podle § 3 správního řádu nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.*
34. V inkriminované věci je nesporné, že správní orgány neporušily ustanovení § 3 správního řádu, neboť žalovaný postupoval v souladu se zákony a ostatními předpisy a zjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Je nesporné, že žalobce vystupoval pod jinou identitou jako M. A., nar. ... Pod touto identitou uzavřel manželství, podal žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky, přičemž předkládal českým správním orgánům pozměněný cestovní pas.
35. K odhalení jeho správné identity došlo až dne 21. 2. 2012, kdy byl příslušnými německými orgány v rámci policejní kontroly zajištěn s padělaným nigerijským pasem. Německé orgány zjistily, že cestovní pas je pozměněn, a u cizince našli rodný list na jméno M. S. S., a žádost o vydání nového cestovního pasu znějící na totéž jméno. Na tuto skutečnost žalobce nijak nereagoval a nijak se nesnažil uvést svou totožnost ve vztahu k českým institucím, jakož i k E. K. do pořádku. Správní orgán ho vyzval dne 30. 4. 2014 ve lhůtě třiceti dnů předložit doklad prokazující, že je rodinným příslušníkem občana České republiky, což však neučinil. Tato výzva mu byla doručena 10. 5. 2014 a E. K. dne 15. 5. 2014.
36. Po vydání prvostupňového zamítavého rozhodnutí dne 10. 3. 2015, obdržel správní orgán dne 28. 4. 2015 oznámení od žalobce a E. K., že podali u Obvodního soudu pro Prahu 10 návrh na rozvod manželství, a že již spolu nesdílejí společnou domácnost.
37. Žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno dne 13. 10. 2015, žalovaný tedy v inkriminované věci rozhodoval v době, kdy žalobce s E. K. již nežil ve společné domácnosti a probíhalo rozhodové řízení.

38. Pokud jde o otázku přiměřenosti napadeného rozhodnutí z hlediska dopadů do rodinného a soukromého života žalobce, Městský soud v Praze musel konstatovat, že v prvostupňovém rozhodnutí je rodinná situace žalobce popsána a vyhodnocena. V tomto rozhodnutí je uveden závěr, že zamítnutí žádosti žalobce o povolení k přechodnému pobytu nemůže představovat z hlediska dopadů do rodinného a soukromého života žalobce nepřiměřený zásah, neboť žalobce nedoložil doklad, že je rodinným příslušníkem ve smyslu § 15a odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců.
39. Z napadeného rozhodnutí je potom zřejmé, že žalovaný se otázkou přiměřenosti dopadů rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 174a zákona o pobytu cizinců nezabýval a ani zabývat nemohl, když žalobce a E. K. dne 28. 4. 2015 oznámili, že podali u Obvodního soudu pro Prahu 10 návrh na rozvod manželství, a že již spolu nesdílejí společnou domácnost. Odpadnul tedy důvod zabývat se otázkou přiměřenosti.
40. Městský soud v Praze v této souvislosti poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. prosince 2016, č. j. 9 Azs 253/2016-30, v němž Nejvyšší správní soud konstatoval: *„Respektování a ochrana rodinného života spočívá v ochraně skutečných a trvalých rodinných vazeb, které má cizinec na území České republiky, přičemž zásahem do těchto vazeb by mohl být zpravidla pouze dlouhodobý zákaz pobytu, který by právě svou délkou mohl dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu ve smyslu judikatury Evropského soudu pro lidská práva. Výjimkou by pak mohl být například případ, kdy by nepřiměřeným zásahem do rodinné či osobní vazby byla již pouhá nutnost vycestování.“*
41. Žalobce v průběhu správního řízení neprokázal, že na území České republiky skutečnou a trvalou rodinnou vazbu. Koneckonců nic takového netvrdil ani v podané žalobě.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

42. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí správního orgánu v rozsahu žalobních bodů a ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že žalovaný správní orgán při svém rozhodování neporušil zákonem stanovené povinnosti a nevydal nezákonné rozhodnutí. Z těchto důvodů proto soud podané žalobě nevyhověl a podle § 78 odst. 7 soudního řádu správního jí zamítl tak, jak je ve výroku tohoto rozsudku uvedeno.
43. Výrok o náhradě nákladů řízení soud opřel o ustanovení § 60 odst. 1 soudního řádu správního a contrario, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému správnímu orgánu žádné náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 13. února 2018

JUDr. Slavomír Novák, v.r.
předseda senátu